

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. sausio 31 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Europos arešto orderis – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – Perdavimo tarp valstybių narių tvarka – Vykdyto sąlygos – Išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikcija – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio antra pastraipa – Teisė kreiptis į pagal įstatymą iš anksto įsteigtą teismą – Galimybė išduoti naują Europos arešto orderį dėl to paties asmens“

Byloje C-158/21

dėl *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) 2021 m. kovo 9 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. kovo 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamosioje byloje, iškeltoje

Lluís Puig Gordi,

Carles Puigdemont Casamajó,

Antoni Comín Oliveres,

Clara Ponsatí Obiols,

Meritxell Serret Aleu,

Marta Rovira Vergés,

Anna Gabriel Sabaté,

dalyvaujant

Ministerio Fiscal,

Abogacía del Estado,

Partido político VOX,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

* Proceso kalba: ispanų.

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen (pranešėjas), kolegijų pirmininkai C. Lycourgos, E. Regan, P. G. Xuereb ir L. S. Rossi, teisėjai M. Ilešič, J.-C. Bonichot, N. Piçarra, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele ir J. Passer,

generalinis advokatas J. Richard de la Tour,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2022 m. balandžio 5 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- L. Puig Gordi, atstovaujamo *advocaat* S. Bekaert ir *abogado* G. Boyé Tuset,
- C. Puigdemont Casamajó, atstovaujamo *abogado* G. Boyé Tuset,
- A. Comín Oliveres, atstovaujamo *abogados* G. Boyé Tuset, J. Costa Rosselló ir I. Elbal,
- C. Ponsatí Obiols, atstovaujamos *abogados* G. Boyé Tuset ir I. Elbal Sánchez,
- M. Rovira Vergés, atstovaujamos *abogado* A. Van den Eynde Adroer,
- A. Gabriel Sabaté, atstovaujamos *abogado* B. Salellas Vilar,
- *Ministerio Fiscal*, atstovaujamos *fiscales* F. A. Cadena Serrano, C. Madrigal Martínez-Pereda, J. Moreno Verdejo ir J. A. Zaragoza Aguado,
- *Partido político VOX*, atstovaujamos *abogada* M. Castro Fuertes ir *procuradora* M. P. Hidalgo López,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos S. Centeno Huerta, A. Gavela Llopis ir J. Ruiz Sánchez,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos M. Jacobs, C. Pochet ir M. Van Regemorter, padedamų *avocats* F. Matthis ir B. Renson,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos E. Gane ir A. Wellman,
- Europos Komisijos, atstovaujamos J. Baquero Cruz ir S. Grünheid,

susipažinęs su 2022 m. liepos 14 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24) (toliau – Pagrindų sprendimas 2002/584), išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą, iškeltą Lluís Puig Gordi, Carles Puigdemont Casamajó, Antoni Comín Oliveres, Clara Ponsatí Obiols, Meritxell Serret Aleu, Marta Rovira Vergés ir Anna Gabriel Sabaté.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pagrindų sprendimo 2002/584 6, 8 ir 12 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:
 - „(6) Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teismo bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.

<...>

 - (8) Sprendimams dėl Europos arešto orderio vykdymo turi būti taikoma pakankama kontrolė, o tai reiškia, kad valstybės narės, kurioje prašomas perduoti asmuo buvo areštuotas [suimtas], teisminė institucija turi priimti sprendimą dėl jo (jos) perdavimo.

<...>

 - (12) Šis pagrindų sprendimas grindžiamas pagarba pagrindinėms teisėms ir principams, kurie pripažįstami Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir kurie atsispindi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje <...>, ypač jos VI skyriuje. Jokia šio pagrindų sprendimo nuostata negali būti išaiškinta taip, lyg ji draustų atsisakyti perduoti asmenį, kurio areštui yra išduotas Europos orderis [dėl kurio išduotas Europos arešto orderis], kai yra objektyvių priežasčių manyti, kad minėtas arešto orderis yra išduotas, siekiant persekioti ar bausti asmenį dėl jo (jos) lyties, rasės, religijos, etninės kilmės, tautybės, kalbos, politinių įsitikinimų ar seksualinės orientacijos arba kad to asmens padėtis gali būti pažeista dėl bet kurios iš tų priežasčių.

<...>“
- 4 Šio pagrindų sprendimo 1 straipsnyje nustatyta:
 - „1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [sulaikytų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.

3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

5 Šio pagrindų sprendimo 3, 4 ir 4a straipsniuose nurodyti Europos arešto orderio nevykdymo pagrindai.

6 Šio pagrindų sprendimo 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Išduodančioji teisminė institucija – tai išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga išduoti Europos arešto orderį.“

7 Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnyje nurodyta informacija, kuri turi būti pateikta Europos arešto orderyje, ir patikslinta, kad jis turi būti išverstas į vykdančiosios valstybės narės valstybinę kalbą arba vieną iš jos valstybinių kalbų.

8 Šio pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 ir 3 dalys suformuluotos taip:

„2. Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją <...>

3. Išduodančioji teisminė institucija gali bet kuriuo metu vykdančiajai teisminei institucijai nusiųsti bet kokią papildomą naudingą informaciją.“

Belgijos teisė

9 Pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikytinos redakcijos *loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen* (2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymas dėl Europos arešto orderio (*Moniteur belge*, 2003 m. gruodžio 22 d., p. 60075)) 4 straipsnyje nustatyta:

„Europos arešto orderį atsisakoma vykdyti šiais atvejais:

<...>

5° jei yra svarių priežasčių manyti, kad Europos arešto orderio vykdymas pažeis atitinkamo asmens pagrindines teises, įtvirtintas Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 Nagrinėdamas pagrindinę baudžiamąją bylą 2019 m. spalio 14 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) išdavė Europos arešto orderį dėl C. Puigdemont Casamajó, o 2019 m. lapkričio 4 d. – dėl A. Comín Oliveres, L. Puig Gordi ir C. Ponsatí Obiols.

11 Belgijos Karalystė pradėjo Europos arešto orderių, išduotų dėl C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres ir L. Puig Gordi, vykdymo procedūras.

- 12 Šių procedūrų vykdymas buvo sustabdytas dėl C. Puigdemont Casamajó ir C. Comín Oliveres po to, kai jie įgijo Europos Parlamento narių statusą.
- 13 2020 m. rugpjūčio 7 d. nutartimi *Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel* (Briuselio pirmosios instancijos teismas, bylas nagrinėjantis nyderlandų kalba, Belgija) atsisakė vykdyti dėl L. Puig Gordi išduotą Europos arešto orderį.
- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad toks sprendimas buvo pagrįstas vertinimu, kad jis neturi jurisdikcijos priimti sprendimų dėl L. Puig Gordi baudžiamojo persekiojimo, taigi, ir išduoti šio Europos arešto orderio. Remdamasis Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusia su sąvoka „teisminė institucija“, kaip ji suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 6 straipsnį, šio pagrindų sprendimo 8 ir 12 konstatuojamosiomis dalimis, 2005 m. birželio 2 d. EŽTT sprendimu *Claes ir kt. prieš Belgiją* (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599) ir Belgijos teisės aktais, *Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel* (Briuselio pirmosios instancijos teismas, bylas nagrinėjantis nyderlandų kalba) teigė turintis teisę vertinti išduodančiosios teisminės institucijos, t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo, jurisdikciją šiuo klausimu. Išvadą, kad ši institucija neturi jurisdikcijos, jis padarė remdamasis 2019 m. balandžio 25 d. ir 2019 m. birželio 13 d. Darbo grupės savavališko sulaikymo klausimais (toliau – GTDA) nuomonėmis, 2000 m. birželio 22 d. EŽTT sprendimu *Coëme ir kt. prieš Belgiją* (CE:ECHR:2000:0622JUD003249296), 2005 m. birželio 2 d. EŽTT sprendimu *Claes ir kt. prieš Belgiją* (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599), minėto pagrindų sprendimo 12 konstatuojamąja dalimi ir Belgijos bei Ispanijos teisės nuostatomis.
- 15 Dėl 2020 m. rugpjūčio 7 d. nutarties, nurodytos šio sprendimo 13 punkte, Belgijos prokuratūra pateikė apeliacinį skundą *cour d'appel de Bruxelles* (Briuselio apeliacinis teismas, Belgija), šis 2021 m. sausio 7 d. sprendimu šį skundą atmetė.
- 16 Tame sprendime daroma nuoroda į 2019 m. gegužės 27 d. GTDA ataskaitą, šio sprendimo 14 punkte minėtus Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus ir dokumentą dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo jurisdikcijos, kuri Belgijos prokuratūros prašymu pateikė šio teismo baudžiamųjų bylų kolegijos magistratas. Remdamasis šiomis aplinkybėmis *cour d'appel de Bruxelles* (Briuselio apeliacinis teismas) nusprendė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo jurisdikcija priimti sprendimą dėl L. Puig Gordi nėra pagrįsta aiškiu teisiniu pagrindu, ir padarė išvadą, kad vykdančiam šio asmens išduotą Europos arešto orderį kiltų pavojus jo pagrindinėms teisėms. Be to, tas teismas manė turintis atsižvelgti į itin didelę riziką, kad gali būti pažeista nekaltumo prezumpcija.
- 17 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad, be kita ko, turi nustatyti, ar gali išduoti naują Europos arešto orderį dėl L. Puig Gordi po to, kai buvo atsisakyta vykdyti ankstesnį Europos arešto orderį, ir ar turi palikti galioti Europos arešto orderius, išduotus dėl kitų kaltinamųjų pagrindinėje baudžiamojoje byloje.
- 18 Pirma, jis mano, kad vykdančioji teisminė institucija pagal Sąjungos teisę neturi įgaliojimų tikrinti išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikcijos. Galimas jurisdikcijos nebuvimas nėra Pagrindų sprendime 2002/584 numatytas nevykdymo pagrindas ir jį reikia skirti nuo situacijos, kai institucija nėra „teisminė institucija“, kaip tai suprantama pagal šį pagrindų sprendimą. Atsisakymas vykdyti Europos arešto orderį negali būti grindžiamas tik nacionalinėje teisėje numatytu nevykdymo pagrindu.

- 19 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Belgijos teismai neturi jurisdikcijos aiškinti Ispanijos teisės. Be to, nagrinėjamu atveju šie teismai klaidingai aiškino šią teisę, remdamiesi, be kita ko, GTDA, kuri nebuvo sukurta pagal tarptautinę teisę ir kurios nuomonės neišreiškia Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos pozicijos, nuomonėmis. Priešingai, šie teismai neatsižvelgė į kelis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo sprendimus dėl jo paties jurisdikcijos ir šios jurisdikcijos patvirtinimą 2021 m. vasario 17 d. *Tribunal Constitucional* (Konstitucinis Teismas, Ispanija) sprendimu.
- 20 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad prieš priimdami sprendimą dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl L. Puig Gordi, vykdymo Belgijos teismai turėjo paprašyti papildomos informacijos pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį.
- 21 Ketvirta, didelė rizika, kad bus pažeistos asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, pagrindinės teisės, nėra šiame pagrindų sprendime nurodytas nevykdymo pagrindas. Teisingumo Teismas, remdamasis šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 3 dalimi, tokį nevykdymo pagrindą yra pripažinęs pagrįstu tik su sąlyga, kad išduodančiojoje valstybėje narėje yra sisteminių ar bendrų trūkumų.
- 22 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar pagal [Pagrindų sprendimą 2002/584] vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti perduoti pateikus Europos arešto orderį prašomą perduoti asmenį, remdamasi nacionalinėje teisėje numatytais atsisakymo pagrindais, kurie nenumatyti pagrindų sprendime?
2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, ar siekdama užtikrinti galimybę įvykdyti Europos arešto orderį ir tinkamai naudotis priemone, numatyta [Pagrindų sprendimo 2002/584] 15 straipsnio 3 dalyje:
- išduodančioji teisminė institucija turi tikrinti ir nagrinėti įvairių valstybių teisę, norėdama atsižvelgti į galimus atsisakymo vykdyti Europos arešto orderį pagrindus, nenumatytus [Pagrindų sprendime 2002/584]?
3. Ar atsižvelgiant į tai, kaip bus atsakyta į pirmesnius klausimus, ir į tai, kad pagal [Pagrindų sprendimo 2002/584] 6 straipsnio 1 dalį išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikcija išduoti Europos arešto orderį nustatoma pagal išduodančiosios valstybės [narės] teisę:
- ši nuostata turi būti aiškinama taip, kad vykdančioji teisminė institucija gali ginčyti išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikciją imtis veiksmų konkrečioje baudžiamojame byloje ir atsisakyti perduoti asmenį, nes laiko šią instituciją neturinčia jurisdikcijos išduoti Europos arešto orderį?
4. Ar atsižvelgiant į tai, kad vykdančioji teisminė institucija gali tikrinti, kaip paisoma pagrindinių prašomo perduoti asmens teisių išduodančiojoje valstybėje:
- a) pagal [Pagrindų sprendimą 2002/584] vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti perduoti prašomą perduoti asmenį, nes remdamasi darbo grupės nuomone, kurią nacionalinei vykdančiajai institucijai pateikė pats prašomas perduoti asmuo, nustatė, kad kyla pavojus, jog išduodančiojoje valstybėje narėje gali būti pažeistos to asmens pagrindinės teisės?

- b) Ar, atsižvelgiant į pirmesnę klausimą, tokia nuomonė yra objektyvi, patikima, tiksli ir tinkamai atnaujinta informacija siekiant pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją pateisinti atsisakymą perduoti prašomą perduoti asmenį remiantis tuo, kad kyla didelis pavojus, jog gali būti pažeistos pagrindinės jo teisės?
- c) Jeigu į pirmesnę klausimą būtų atsakyta teigiamai, kokių duomenų pagal Sąjungos teisę reikia tam, kad valstybė narė galėtų nuspręsti, jog išduodančiojoje valstybėje narėje kyla pavojus, kad gali būti pažeistos pagrindinės teisės, kaip teigia prašomas perduoti asmuo, ir tuo pavojumi galima pateisinti atsisakymą vykdyti Europos arešto orderį?
5. Ar atsakymams į pirmesnius klausimus turi įtakos aplinkybė, kad prašomas perduoti asmuo galėjo kreiptis į išduodančiosios valstybės teismus, įskaitant antrosios instancijos teismus, ir juose kelti išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikcijos nebuvimo, jos išduoto arešto orderio ir pagrindinių teisių apsaugos klausimus?
6. Ar atsakymams į pirmesnius klausimus turi įtakos aplinkybė, kad vykdančioji teisminė institucija atsisako vykdyti Europos arešto orderį, remdamasi minėtame [Pagrindų sprendime 2002/584] aiškiai nenumatytais pagrindais, visų pirma dėl to, kad nusprendžia, jog išduodančioji teisminė institucija neturi jurisdikcijos ir kyla didelis pavojus, kad gali būti pažeistos pagrindinės teisės išduodančiojoje valstybėje, nepaprašiusi išduodančiosios teisminės institucijos pateikti konkrečios papildomos informacijos, turinčios įtakos tokiam sprendimui?
7. Jeigu iš atsakymų į pirmesnius klausimus būtų matyti, kad susiklosčius tokioms aplinkybėms, kaip nagrinėjamos šioje byloje, pagal [Pagrindų sprendimą 2002/584] draudžiama atsisakyti perduoti asmenį remiantis nurodytais atsisakymo pagrindais:
- ar *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) pagal [Pagrindų sprendimą 2002/584] būtų draudžiama išduoti naują Europos arešto orderį dėl to paties asmens, skirtą tai pačiai valstybei narei?“

Dėl proceso Teisingumo Teisme

Dėl prašymo taikyti pagreitintą prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą

23. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašė šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą išnagrinėti pagal pagreitintą prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą, vadovaujantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsniu.
24. Grįsdamas savo prašymą šis teismas pažymi, kad pagrindinė byla yra baudžiamoji byla, kad jos nagrinėjimas sustabdytas, kol Teisingumo Teismas atsakys į prašymą priimti prejudicinį sprendimą, ir kad prašomiems perduoti asmenims netaikomos jokios laisvės atėmimo priemonės.
25. Procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymu arba išimties tvarka savo iniciatyva Teisingumo Teismo pirmininkas, išklauses teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, gali nuspręsti nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal pagreitintą procedūrą, nukrypstant nuo šio reglamento nuostatų, jeigu dėl bylos pobūdžio reikia, kad ji būtų greitai išnagrinėta.

- 26 Nagrinėjamu atveju 2021 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo pirmininkas, išklausęs teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, nusprendė netenkinti šio sprendimo 23 punkte nurodyto prašymo.
- 27 Primintina, kad pagreitintos prejudicinio sprendimo priėmimo procedūros taikymas priklauso ne nuo paties ginčo pagrindinėje byloje pobūdžio, o nuo ypatingų atitinkamos bylos aplinkybių, dėl kurių būtina ypač skubiai priimti sprendimą šiais klausimais (šiuo klausimu žr. 2018 m. gegužės 30 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *KN, C-191/18*, nepaskelbta Rink., EU:C:2018:383, 20 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 28 Vis dėlto pagrindinėje byloje *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) neįrodė ypatingų šios bylos aplinkybių, galinčių reikšti ypatingą skubą.
- 29 Viena vertus, kadangi prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra reiškia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme nagrinėjamos bylos nagrinėjimo sustabdymą, kol Teisingumo Teismas pateiks atsakymą, šis prejudicinio sprendimo priėmimo mechanizmui būdingas sustabdomasis poveikis negali pateisinti prašymo priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimo pagal pagreitintą procedūrą (šiuo klausimu žr. 2014 m. sausio 20 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Nguyen ir Schönherr, C-2/14*, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:1999, 14 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 30 Kita vertus, aplinkybė, kad asmenys, kuriems iškelta pagrindinė baudžiamoji byla, šiuo metu nėra suimti, yra priežastis nepradėti pagreitintos prejudicinio sprendimo priėmimo procedūros pagal Procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Minister for Justice and Equality, C-508/18 ir C-509/18*, nepaskelbta Rink., EU:C:2018:766, 13 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

- 31 2022 m. lapkričio 7 d. Teisingumo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres, L. Puig Gordi ir C. Ponsatí Obiols paprašė atnaujinti žodinę proceso dalį.
- 32 Grįsdami šį prašymą jie tvirtina, kad nauji faktai ir argumentai, dėl kurių šalys nepateikė nuomonės, gali daryti lemiamą įtaką Teisingumo Teismo sprendimui šioje byloje.
- 33 Konkrečiau kalbant, jie remiasi 2022 m. gegužės 24 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutarties *Puigdemont i Casamajó ir kt. / Parlamentas ir Ispanija (C-629/21 P(R), EU:C:2022:413)* pasirašymu, 2022 m. rugpjūčio 30 d. Jungtinių Tautų žmogaus teisių komiteto nuomone, Ispanijos teismų priimtais sprendimais, aplinkybe, kad dauguma kaltinamųjų pagrindinėje baudžiamojoje byloje buvo šnipinėjami Ispanijos valdžios institucijų, Europos Komisijos narių pareiškimais ir Centrinės rinkimų komisijos pranešimu. Be to, jie kritikuoja generalinio advokato išvadą šioje byloje.
- 34 Šiuo aspektu pažymėtina, kad pagal Procedūros reglamento 83 straipsnį Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį – pirmiausia, jeigu mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos, arba jeigu pasibaigus šiai proceso daliai šalis pateikė naują faktą, galintį turėti lemiamos įtakos Teisingumo Teismo sprendimui, arba jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, kuris dar nebuvo aptartas.

- 35 Nagrinėjamu atveju, pirma, pažymėtina, kad faktinės aplinkybės, kurias C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres, L. Puig Gordi ir C. Ponsatí Obiols nurodė kaip naujas, negali turėti lemiamos įtakos Teisingumo Teismo sprendimui.
- 36 Šios faktinės aplinkybės susijusios arba su individualia kaltinamųjų pagrindinėje baudžiamojoje byloje situacija, arba su nurodytais Ispanijos teismų sistemos trūkumais. Vis dėlto nagrinėdamas šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas turi ne įvertinti šią individualią situaciją arba nustatyti, ar nurodyti trūkumai egzistuoja, o tik išaiškinti atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas.
- 37 Antra, dėl kritikos, susijusios su generalinio advokato išvada, primintina, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute ir Procedūros reglamente šalims nenumatyta galimybės pateikti atsiliepimų į generalinio advokato išvadą (2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija (Teisėjų drausmės tvarka)*, C-791/19, EU:C:2021:596, 41 punktą).
- 38 Be to, pagal SESV 252 straipsnio antrą pastraipą generalinis advokatas viešame posėdyje visiškai nešališkai ir nepriklausomai teikia motyvuotą išvadą dėl bylų, kuriose pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą jis privalo dalyvauti. Teisingumo Teismo nesaisto nei ši išvada, nei ją pagrindžiantys generalinio advokato motyvai. Todėl šalies nesutikimas su generalinio advokato išvada, nepaisant to, kokie klausimai joje nagrinėjami, savaime negali būti motyvas, pateisinantis žodinės proceso dalies atnaujinimą (2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija (Teisėjų drausmės tvarka)*, C-791/19, EU:C:2021:596, 42 punktą).
- 39 Žinoma, Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį pagal savo Procedūros reglamento 83 straipsnį, be kita ko, jeigu mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos.
- 40 Vis dėlto nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, mano, kad pasibaigus rašytinei proceso daliai ir teismo posėdžiui jis turi visą sprendimui priimti būtina informaciją, nes prašyme atnaujinti žodinę proceso dalį pateiktus argumentus, kuriais kritikuojama generalinio advokato išvada, bylos šalys ir suinteresuotieji asmenys išsamiai aptarė.
- 41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nėra reikalo tenkinti šio prašymo.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo–šeštojo prejudicinių klausimų priimtinumą

- 42 L. Puig Gordi, C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres, C. Ponsatí Obiols, M. Rovira Vergés ir A. Gabriel Sabaté ginčija kai kurių pateiktų klausimų priimtinumą.
- 43 Pirma, C. Ponsatí Obiols, L. Puig Gordi, C. Puigdemont Casamajó ir A. Comín Oliveres tvirtina, kad pirmasis–šeštasis klausimai akivaizdžiai nėra naudingi pagrindinėje baudžiamojoje byloje.
- 44 Visų pirma šie klausimai susiję su Europos arešto orderių vykdymą reglamentuojančiomis normomis, todėl atsakymai į šiuos klausimus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui neturi reikšmės, nes pagrindinėje baudžiamojoje byloje jis turi išduodančiosios teisminės institucijos statusą. Nors 2018 m. liepos 25 d. Sprendime *AY (Arešto orderis – Liudytojas)* (C-268/17, EU:C:2018:602) Teisingumo Teismas sutiko atsakyti į išduodančiosios teisminės

institucijos klausimus dėl Europos arešto orderių vykdymo, pagrindinės bylos aplinkybės skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas tas sprendimas, aplinkybių. Toje byloje vykdančioji teisminė institucija nepriėmė sprendimo dėl Europos arešto orderio, ir Teisingumo Teismas priėmė sprendimą dėl esmės, susijusį su *ne bis in idem* principu, kuris buvo svarbus tiek išduodančiajai, tiek vykdančiajai teisminei institucijai.

- 45 Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad *cour d'appel de Bruxelles* (Briuselio apeliacinis teismas) sprendimas atsisakyti vykdyti dėl L. Puig Gordi išduotą Europos arešto orderį grindžiamas ne tik teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pažeidimu, bet ir nekaltumo prezumpcijos pažeidimu. Pirmasis–šeštasis klausimai nesusiję su šiuo motyvu, o tai reiškia, kad Teisingumo Teismo atsakymai į šiuos klausimus bet kuriuo atveju negali lemti išvados, kad šis Europos arešto orderis turi būti vykdomas.
- 46 Galiausiai trims kaltinamiesiems pagrindinėje baudžiamojoje byloje, kaip Europos Parlamento nariams, taikomas imunitetas, todėl dėl jų negali būti išduotas Europos arešto orderis, vadinasi, pirmasis–šeštasis klausimai, kiek jie susiję su šiais asmenimis, yra hipotetiniai.
- 47 Antra, C. Ponsatí Obiols, L. Puig Gordi, C. Puigdemont Casamajó ir A. Comín Oliveres teigia, kad bet kuriuo atveju pirmasis klausimas yra nepriimtinas dėl kitos priežasties. Anot jų, šiuo klausimu siekiama, kad Teisingumo Teismas pateiktų Pagrindų sprendimo 2002/584 išaiškinimą, leidžiantį įvertinti Belgijos įstatymo nuostatos suderinamumą su šiuo pagrindų sprendimu, nors ši nuostata išliktų taikytina Belgijos teisės sistemoje, kad ir koks būtų Teisingumo Teismo atsakymas, nes minėtas pagrindų sprendimas neveikia tiesiogiai.
- 48 Trečia, M. Rovira Vergés ir A. Gabriel Sabaté teigimu, penktasis klausimas nesusijęs su pagrindine byla, nes kaltinamieji negalėjo ginčyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo jurisdikcijos arba remtis savo pagrindinėmis teisėmis Ispanijos teismuose.
- 49 Ketvirta, M. Rovira Vergés ir A. Gabriel Sabaté tvirtina, kad šeštąjį klausimą reikia pripažinti nepriimtinu, ir teigia, kad nagrinėjamu atveju vykdančioji teisminė institucija rėmėsi *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) pateikta papildoma informacija ir kad Teisingumo Teismas neturi spręsti dėl vykdančiosios teisminės institucijos galimybės kreiptis su prašymu pateikti papildomos informacijos.
- 50 Dėl šių aspektų pirmiausia primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją, Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (šiuo klausimu žr. 2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *The Department for Communities in Northern Ireland*, C-709/20, EU:C:2021:602, 54 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 51 Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teises aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (šiuo klausimu žr. 2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *The Department for Communities in Northern Ireland*, C-709/20, EU:C:2021:602, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 52 Pirma, dėl teiginio, kad pirmasis–šeštasis klausimai nėra naudingi pagrindinėje baudžiamojoje byloje, pažymėtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, jog prašymu priimti prejudicinį sprendimą siekiama, be kita ko, jam suteikti galimybę nustatyti, ar jis gali išduoti naują Europos arešto orderį dėl L. Puig Gordi po to, kai buvo atsisakyta vykdyti dėl jo išduotą ankstesnį Europos arešto orderį, ir ar jis turi palikti galioti Europos arešto orderius, išduotus dėl kitų kaltinamųjų pagrindinėje baudžiamojoje byloje.
- 53 Šie argumentai pateisina šio teismo, kaip išduodančiosios teisminės institucijos, kreipimąsi į Teisingumo Teismą dėl Europos arešto orderio vykdymo sąlygų.
- 54 Vykstant su Europos arešto orderiu susijusiai procedūrai, pagrindines teises pirmiausia turi užtikrinti išduodančioji valstybė narė. Taigi, kadangi išdavus tokį orderį prašomas perduoti asmuo gali būti suimtas, siekdama užtikrinti šias teises išduodančioji teisminė institucija turi turėti galimybę kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, kad išsiaiškintų, ar privalo palikti galioti arba atšaukti Europos arešto orderį, arba ar gali išduoti tokį orderį (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *AY (Europos arešto orderis – Liudytojas)*, C-268/17, EU:C:2018:602, 28 ir 29 punktus ir 2021 m. sausio 28 d. Sprendimo *Spetsializirana prokuratura (Pranešimas apie teises)*, C-649/19, EU:C:2021:75, 39 punktą).
- 55 C. Ponsatí Obiols argumentas, kad šia galimybe negalima naudotis siekiant nustatyti, kokiomis sąlygomis vykdančioji teisminė institucija, siekdama užtikrinti, kad bus paisoma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnio antros pastraipos, turi atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, neįtikinamas, nes paisydama tarpusavio pasitikėjimo ir lojalaus bendradarbiavimo principų išduodančioji teisminė institucija turi neišduoti arba nepalikti galioti Europos arešto orderio, kurį vykdyti turi būti atsisakyta, ypač siekiant išvengti šio 47 straipsnio antros pastraipos pažeidimo (pagal analogiją žr. 2021 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Gavanozov II*, C-852/19, EU:C:2021:902, 60 punktą).
- 56 Be to, C. Ponsatí Obiols nurodyta aplinkybė, kad vykdančioji teisminė institucija jau yra atsisakiusi vykdyti dėl L. Puig Gordi išduotą Europos arešto orderį, neįrodo, kad pirmasis–šeštasis klausimai visiškai nesusiję su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku, nes, priešingai, toks sprendimas atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį gali pateisinti tai, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kilo klausimas, ar jis gali nepažeisdamas Sąjungos teisės išduoti naują Europos arešto orderį ir prašyti perduoti L. Puig Gordi, ir ar reikia patvirtinti naujas priemones dėl kitų kaltinamųjų pagrindinėje baudžiamojoje byloje.
- 57 Kadangi tokio nagrinėjimo tikslas galiausiai yra patikslinti išduodančiosios teisminės institucijos įgaliojimus ir pareigas, to, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neklausia Teisingumo Teismo dėl visų *cour d'appel de Bruxelles* (Briuselio apeliacinis teismas) nurodytų atsisakymo vykdyti dėl L. Puig Gordi išduotą Europos arešto orderį motyvų, nepakanka norint konstatuoti, kad pirmasis–šeštasis klausimai visiškai nesusiję su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku.
- 58 Be to, aplinkybė, kad trims kaltinamiesiems pagrindinėje byloje, kaip Europos Parlamento nariams, taikomas imunitetas, bet kuriuo atveju neįrodo, kad šie klausimai yra hipotetiniai, nes kiti kaltinamieji šioje byloje, įskaitant L. Puig Gordi, neturi tokio imuniteto.

- 59 Antra, kalbant konkrečiai apie pirmojo klausimo nepriimtumą, pakanka priminti, kad pagal SESV 267 straipsnį Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti prejudicinius sprendimus dėl Europos Sąjungos institucijų priimtų teisės aktų išaiškinimo, neatsižvelgiant į tai, ar jie veikia tiesiogiai (šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Pringle*, C-370/12, EU:C:2012:756, 89 punktą ir 2013 m. sausio 15 d. Sprendimo *Križan ir kt.*, C-416/10, EU:C:2013:8, 56 punktą).
- 60 Trečia, dėl penktojo klausimo nepriimtumo pažymėtina, kad M. Rovira Vergés ir A. Gabriel Sabaté argumentai šiuo klausimu prieštarauja prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nurodytai informacijai dėl proceso, susijusio su prašomais perduoti asmenimis, eigos Ispanijos teismuose.
- 61 Vykstant SESV 267 straipsnyje numatyta procedūrai, pagrįstai aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo jurisdikcijos atskyrimu, ginčo pagrindinėje byloje faktinių aplinkybių konstatavimas bei vertinimas ir nacionalinės teisės aiškinimas bei taikymas priklauso tik nacionalinio teismo jurisdikcijai (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 14 d. Sprendimo *Volkswagen*, C-134/20, EU:C:2022:571, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 62 Ketvirta, tas pats pasakytina apie M. Rovira Vergés argumentą, kad šeštasis klausimas turėtų būti pripažintas nepriimtiniu, nes nagrinėjamu atveju vykdančioji teisminė institucija rėmėsi *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas), kaip išduodančiosios teisminės institucijos, pateikta papildoma informacija. Nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą tas teismas aiškiai pabrėžė, kad nepateikė tokios informacijos vykdančiajai teisminei institucijai, tačiau vienas iš jo narių atsakė į Belgijos prokuratūros klausimus, kuriuos ji pateikė per posėdį, vykusį per pagrindinėje byloje nagrinėjamų Europos arešto orderių vykdymo procedūrą, tam, kad galėtų parengti savo argumentus.
- 63 Be to, priešingai, nei tvirtina A. Gabriel Sabaté, pateikdamas šeštąjį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo prašo atsakyti ne dėl vykdančiosios teisminės institucijos galimybės prašyti pateikti papildomos informacijos, bet dėl šios teisminės institucijos pareigos pateikti tokį prašymą prieš atsisakant vykdyti Europos arešto orderį, motyvuojant tuo, kad išduodančioji teisminė institucija neturi jurisdikcijos išduoti Europos arešto orderį, ir tuo, kad egzistuoja didelė rizika, jog išduodančiojoje valstybėje narėje bus pažeistos pagrindinės teisės.
- 64 Toks klausimas turi būti laikomas susijusiu su Sąjungos teisės aiškinimu. Vadinasi, Teisingumo Teismas turi dėl jo priimti sprendimą.
- 65 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad pirmasis–šeštasis klausimai yra priimtini.

Dėl esmės

Dėl pirmojo klausimo

- 66 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimas 2002/584 turi būti aiškinamas taip, kad vykdančioji teisminė institucija turi teisę atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, remdamasi nevykdymo pagrindu, kuris nenurodytas šiame pagrindų sprendime, o kyla tik iš vykdančiosios valstybės narės teisės.

- 67 Iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, kad, Pagrindų sprendime 2002/584 nustačius naują supaprastintą ir veiksmingą nuteistų ar įtariamų pažeidus baudžiamąjį įstatymą asmenų perdavimo sistemą, siekiama palengvinti ir paspartinti teismų bendradarbiavimą ir taip norima prisidėti prie Sąjungos siekio tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve remiantis tarp valstybių narių turinčiu egzistuoti dideliu tarpusavio pasitikėjimu (2021 m. balandžio 29 d. Sprendimo *X (Europos arešto orderis – Ne bis in idem)*, C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 37 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 68 Iš šio pagrindų sprendimo, konkrečiai kalbant, iš jo 1 straipsnio 2 dalies, matyti, kad Europos arešto orderio vykdymas yra principas, o atsisakymas jį vykdyti suprantamas kaip išimtis, kurią reikia aiškinti siaurai (2021 m. balandžio 29 d. Sprendimo *X (Europos arešto orderis – Ne bis in idem)*, C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 46 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 69 Pirma, pažymėtina, kad tarpusavio pripažinimo principas reiškia, jog tik Europos arešto orderiai, kaip jie suprantami pagal šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 1 dalį, turi būti vykdomi laikantis šio pagrindų sprendimo nuostatų, o tai reiškia, kad tokį orderį, kuris šioje nuostatoje kvalifikuojamas kaip „teisminis sprendimas“, turi išduoti „teisminė institucija“, kaip tai suprantama pagal šio pagrindų sprendimo 6 straipsnio 1 dalį (2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiosios teisminės institucijos nepriklausomumas)*, C-354/20 PPU ir C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, 38 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 70 Antra, vykdančioji teisminė institucija neturi vykdyti Europos arešto orderio, neatitinkančio minimalių reikalavimų, nuo kurių priklauso jo galiojimas; tarp šių reikalavimų yra ir Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnyje nustatyti reikalavimai (šiuo klausimu žr. 2018 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *IK (Papildomos baudžiamosios institucijos vykdymas)*, C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, 43 punktą ir 2019 m. spalio 9 d. Sprendimo *NJ (Vienos prokuratūra)*, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, 29 punktą).
- 71 Trečia, vykdančiosios teisminės institucijos turi arba gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, remdamasi šio pagrindų sprendimo 3, 4 ir 4a straipsniuose išvardytais nevykdymo pagrindais (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *PF (Lietuvos generalinis prokuroras)*, C-509/18, EU:C:2019:457, 24 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 72 Ketvirta, esant grėsmei, kad bus pažeistos Chartijos 4 ir 47 straipsniuose įtvirtintos pagrindinės teisės, vykdančioji teisminė institucija, tinkamai išnagrinėjusi situaciją, gali išimties tvarka nevykdyti Europos arešto orderio, remdamasi šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 3 dalimi (šiuo klausimu žr. 2019 m. spalio 15 d. Sprendimo *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 83 punktą ir 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 73 Taigi konstatuotina, kad visi Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nurodyti pagrindai, kuriais remdamasi vykdančioji teisminė institucija privalo arba gali nevykdyti Europos arešto orderio, įtvirtinti Pagrindų sprendime 2002/584.
- 74 Be to, iš to, kas išdėstyta, matyti, kad šių pagrindų taikymo sritis yra labai ribota, taigi jais remiantis galima atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį tik išimtiniais atvejais.

- 75 Pripažinimas, kad kiekviena valstybė narė gali šiuos pagrindus papildyti kitais pagrindais, leidžiančiais vykdančiajai teisminei institucijai nevykdyti Europos arešto orderio, pirma, kliudytų vienodai taikyti Pagrindų sprendimą 2002/584, nes jo taikymas būtų siejamas su nacionalinės teisės normomis, ir, antra, dėl to šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta pareiga vykdyti Europos arešto orderius taptų neveiksminga, nes praktiškai kiekvienai valstybei narėi būtų leidžiama nevaržomai apibrėžti šios vykdančiosioms teisminėms institucijoms tenkančios pareigos apimtį.
- 76 Toks aiškinimas trukdytų sklandžiam šiame pagrindų sprendime nustatytos supaprastintos ir veiksmingos nuteistų ar įtariamų pažeidus baudžiamosios teisės aktus asmenų perdavimo sistemos veikimui, taigi, prieštarautų šio sprendimo 67 punkte primintam šiuo pagrindų sprendimu siekiamam tikslui.
- 77 Nagrinėjamu atveju iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Belgijos teismai atsisakė vykdyti Europos arešto orderį dėl L. Puig Gordi, remdamiesi 2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymo dėl Europos arešto orderio 4 straipsnio 5 punktu, kuriame nustatyta, kad Europos arešto orderį reikia atsisakyti vykdyti, jeigu yra svarių priežasčių manyti, kad dėl tokio vykdymo būtų pažeistos Sąjungos teisėje įtvirtintos atitinkamo asmens pagrindinės teisės.
- 78 Vis dėlto pagal tokią nuostatą, kiek ji aiškinama kaip turinti tokią pačią taikymo sritį kaip ir Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalis, leidžiama atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį tik šio sprendimo 72 punkte nurodytu atveju, todėl ji negali būti laikoma nustatančia nevykdymo pagrindą, kuris nėra grindžiamas šiuo pagrindų sprendimu.
- 79 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimas 2002/584 turi būti aiškinamas taip, kad vykdančioji teisminė institucija neturi teisės atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio, remdamasi nevykdymo pagrindu, kuris nenurodytas šiame pagrindų sprendime, o kyla tik iš vykdančiosios valstybės narės teisės. Vis dėlto ši teisminė institucija gali taikyti nacionalinę nuostatą, kurioje numatyta, kad atsisakoma vykdyti Europos arešto orderį, jeigu dėl tokio vykdymo būtų pažeista Sąjungos teisėje įtvirtinta pagrindinė teisė, su sąlyga, kad šios nacionalinės nuostatos taikymo sritis neviršija šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 3 dalies, kaip ją yra išaiškinęs Teisingumo Teismas, taikymo srities.

Dėl antrojo klausimo

- 80 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nereikia atsakyti į antrąjį klausimą.

Dėl trečiojo klausimo

- 81 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 6 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad vykdančioji teisminė institucija gali tikrinti, ar Europos arešto orderį išdavė jurisdikciją šiuo klausimu turinti teisminė institucija, ir atsisakyti vykdyti šį Europos arešto orderį, kai mano, kad taip nėra.
- 82 Kaip priminta šio sprendimo 69 punkte, iš Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 ir 2 dalių matyti, kad turi būti vykdomi tik tie Europos arešto orderiai, kuriuos išdavė teisminė institucija, kaip tai suprantama pagal šio pagrindų sprendimo 6 straipsnio 1 dalį.

- 83 Pagrindų sprendimo 2002/584 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad išduodančioji teisminė institucija – tai išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga išduoti Europos arešto orderį.
- 84 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad sąvoka „išduodančioji teisminė institucija“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, visoje Sąjungoje turi būti aiškinama savarankiškai ir vienodai (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 49 punktą) ir kad ši sąvoka, be kita ko, reiškia, jog vykdydama savo funkcijas, susijusias su Europos arešto orderio išdavimu, atitinkama institucija veikia nepriklausomai (šiuo klausimu žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiosios teisminės institucijos nepriklausomumas)*, C-354/20 PPU ir C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, 38 punktą).
- 85 Taigi, nors prieš pradėdama vykdyti Europos arešto orderį vykdančioji teisminė institucija turi įsitikinti, kad ji tikrai išdavė teisminė institucija, kaip tai suprantama pagal šio 6 straipsnio 1 dalį, remdamasi šia nuostata ji negali patikrinti, ar, atsižvelgiant į išduodančiosios valstybės narės teisės normas, išduodančioji teisminė institucija turi jurisdikciją išduoti Europos arešto orderį.
- 86 Nors Sąjungos teisės aktų leidėjas įtvirtino autonomišką ir vienodą sąvoką „teisminė institucija“, kaip ji suprantama pagal Pagrindų sprendimą 2002/584, jis vis dėlto paliko kiekvienai valstybei narei teisę pagal procesinės autonomijos principą nustatyti teismines institucijas, kompetingas išduoti Europos arešto orderį (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 31 punktą ir 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 48 punktą).
- 87 Kadangi dėl tokio Sąjungos teisės aktų leidėjo pasirinkimo šis nustatymas vykdomas tik pagal kiekvienos valstybės narės teisę, išduodančiosios valstybės narės teisminės institucijos, laikydamosi Pagrindų sprendimo 2002/584 6 straipsnio 1 dalies ir prireikus kontroliuojant aukštesnės instancijos nacionaliniams teismams, atsižvelgdamos į šios valstybės narės teisę turi įvertinti savo jurisdikciją išduoti Europos arešto orderį.
- 88 Kaip savo išvados 74 punkte pažymėjo generalinis advokatas, pripažinimas, kad išduodančiosios teisminės institucijos atliktą savo jurisdikcijos vertinimą vėliau gali tikrinti vykdančioji teisminė institucija, reikštų suteikti šiai institucijai bendrą funkciją kontroliuoti išduodančiojoje valstybėje narėje priimtus procedūrinius sprendimus, o tai prieštarautų tarpusavio pripažinimo principui, kuris pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 6 konstatuojamąją dalį yra teismo bendradarbiavimo kertinis akmuo.
- 89 Vadinasi, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 6 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad vykdančioji teisminė institucija negali tikrinti, ar Europos arešto orderį išdavė jurisdikciją šiuo klausimu turinti teisminė institucija, ir atsisakyti vykdyti šį Europos arešto orderį, kai mano, kad taip nėra.

Dėl ketvirtojo klausimo c punkto ir penktojo klausimo

- 90 Pirmiausia pažymėtina, kad ketvirtojo klausimo c punktas apskritai susijęs su informacija, kurią vykdančioji teisminė institucija turi turėti, kad atsisakytų vykdyti Europos arešto orderį, motyvuodama tuo, kad yra rizika, jog dėl tokio vykdymo išduodančiojoje valstybėje narėje gali būti pažeistos pagrindinės teisės, o tai pateisina šios klausimo dalies nagrinėjimą pirmiausia.
- 91 Be to, nepaisant bendros šios klausimo dalies formuluotės, iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) konkrečiai siekia išsiaiškinti, kiek vykdant Europos arešto orderį yra svarbus galimas pavojus, kad perdavus asmenį, dėl kurio išduotas šis orderis, išduodančiajai valstybei narei bus pažeista Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, nes asmenį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas.
- 92 Šiomis aplinkybėmis manytina, kad ketvirtojo klausimo c punktu ir penktuoju klausimu, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalis, siejama su Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, turi būti aiškinama taip, kad vykdančioji teisminė institucija, kuri turi priimti sprendimą dėl asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo, gali atsisakyti jį vykdyti, jei mano, kad yra rizika, jog perdavus šį asmenį išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, nors šis asmuo tos valstybės narės teismuose galėjo remtis savo pagrindinėmis teisėmis, siekdamas ginčyti išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikciją ir šį Europos arešto orderį.
- 93 Primintina, kad valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principas ir tarpusavio pripažinimo principas, kuris savo ruožtu pagrįstas šių valstybių abipusiu pasitikėjimu, Sąjungos teisėje yra ypač svarbūs, nes leidžia sukurti ir išlaikyti erdvę be vidaus sienų. Tarpusavio pasitikėjimo principas, be kita ko, reikalauja, kad, kiek tai susiję su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, kiekviena valstybė pripažintų, jog, išskyrus atvejus, kai yra išimtinių aplinkybių, visos kitos valstybės narės paiso Sąjungos teisės ir ypač šios teisės pripažintų pagrindinių teisių (2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 40 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 94 Taigi, kai įgyvendina Sąjungos teisę, valstybės narės pagal ją gali turėti pareigą daryti prielaidą, kad kitos valstybės narės paiso pagrindinių teisių, todėl jos neturi galimybės ne tik reikalauti, kad kita valstybė narė užtikrintų didesnę nacionalinę pagrindinių teisių apsaugą už tą, kurią garantuoja Sąjungos teisė, bet ir – išskyrus išimtinius atvejus – patikrinti, ar ta kita valstybė narė konkrečiu atveju tikrai paisė Sąjungos garantuojamų pagrindinių teisių (2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 41 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 95 Atsižvelgiant į tai, didelis valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas, kuriuo pagrįstas Europos arešto orderio mechanizmas, grindžiamas prielaida, kad išduodančiosios valstybės narės baudžiamąsias bylas nagrinėjantys teismai, kurie dėl įvykdyto Europos arešto orderio turės pradėti baudžiamąjį persekiojimą, baudmės vykdymo ar sprendimo dėl įkalinimo vykdymo procedūras arba baudžiamosios bylos nagrinėjimo iš esmės procesą, atitinka Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje įtvirtintos pagrindinės teisės į teisingą bylos nagrinėjimą reikalavimus. Ši pagrindinė teisė itin svarbi kaip visų teisių, kurias asmenys gauna iš Sąjungos teisės, apsaugos ir bendrų valstybėms narėms vertybių, nustatytų ESS 2 straipsnyje, ypač teisinės valstybės vertybės,

išsaugojimo garantas (2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 45 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 96 Nors tokiomis aplinkybėmis kiekviena valstybė narė, siekdama užtikrinti visapusišką tarpusavio pasitikėjimo ir pripažinimo principų, kuriais grindžiamas šio mechanizmo veikimas, taikymą, visų pirma turi garantuoti, kad būtų laikomasi iš šios pagrindinės teisės kylančių reikalavimų (Teisingumo Teismui vykdant galutinę kontrolę), ir susilaikyti nuo bet kokių priemonių, galinčių ją pažeisti, dėl esančios realios grėsmės, kad asmenį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavus išduodančiajai teisminei institucijai bus pažeista ši pagrindinė teisė, vykdančioji teisminė institucija gali, kaip priminta šio sprendimo 72 punkte, išimties tvarka nevykdyti šio Europos arešto orderio, remdamasi šio Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalimi (2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 46 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 97 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad jeigu vykdančioji teisminė institucija, turinti priimti sprendimą dėl asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo, turi įrodymų, kad yra reali grėsmė, jog dėl išduodančiojoje valstybėje narėje egzistuojančių sisteminių ar bendrų teismų nepriklausomumo trūkumų gali būti pažeista Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje garantuojama teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, ji turi konkrečiai ir tiksliai patikrinti, ar, atsižvelgiant į šio asmens asmeninę padėtį, nusikalstamos veikos, kuria jis kaltinamas, pobūdį ir Europos arešto orderio išdavimo faktines aplinkybes, yra svarių ir pagrįstų priežasčių manyti, jog perdavus šį asmenį šiai valstybei narei kils tokia grėsmė (šiuo klausimu žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiosios teisminės institucijos nepriklausomumas)*, C-354/20 PPU ir C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, 52 punktą ir 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 50 punktą).
- 98 Dėl šio dviejų etapų nagrinėjimo taikymo atsisakymo vykdyti Europos arešto orderį pagrindui, su kuriuo susijęs ketvirtojo klausimo c punktas, primintina, kad vykdančioji teisminė institucija privalo atlikti tokį nagrinėjimą, kad įvertintų, ar atitinkamo asmens perdavimo išduodančiajai valstybei narei atveju yra reali grėsmė, kad bus pažeista Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje įtvirtinta jo pagrindinė teisė į teisingą bylos nagrinėjimą pagal įstatymą iš anksto įsteigtame teisme (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 66 punktą).
- 99 Iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos, susijusios su Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje, 6 straipsniu, į kurią reikia atsižvelgti aiškinant Chartijos 47 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2021 m. spalio 26 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Teisė būti išklaustam vykdančiosios teisminės institucijos)*, C-428/21 PPU ir C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, 64 punktą), matyti, kad teismo jurisdikcija nagrinėti bylą remiantis atitinkamomis nacionalinės teisės nuostatomis yra dalis reikalavimo, pagal kurį bylą turi nagrinėti „pagal įstatymą įsteigtas teismas“, kaip tai suprantama pagal šios konvencijos 6 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. 2006 m. liepos 20 d. EŽTT sprendimo *Sokurenko ir Strygun prieš Ukrainą*, CE:ECHR:2006:0720JUD002945804, 26–29 punktus ir 2020 m. gruodžio 1 d. EŽTT sprendimo *Guðmundur Andri Ástráðsson prieš Islandiją*, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, 217 ir 223 punktus).

- 100 Konkrečiai kalbant, pagal įstatymą įsteigtu teismu, kaip tai suprantama pagal šio 6 straipsnio 1 dalį, negali būti laikomas nacionalinis aukščiausiasis teismas, kuris priima sprendimą kaip pirmoji ir paskutinė instancija baudžiamojoje byloje, neturėdamas aiškaus teisinio pagrindo, suteikiančio jam jurisdikciją priimti nuosprendį dėl visų kaltinamųjų (šiuo klausimu žr. 2000 m. birželio 22 d. EŽTT sprendimo *Coëme ir kt. prieš Belgiją*, CE:ECHR:2000:0622JUD003249296, 107–110 punktus ir 2005 m. birželio 2 d. EŽTT sprendimo *Claes ir kt. prieš Belgiją*, CE:ECHR:2005:0602JUD004682599, 41–44 punktus).
- 101 Šiomis aplinkybėmis, nors, kaip matyti iš atsakymo į trečiąją klausimą, vykdančioji teisminė institucija negali tikrinti išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikcijos, vis dėlto tuo atveju, kai asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, teigia, kad perdavus jį išduodančiajai valstybei narei bus pažeista Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, nes ten ji teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, ji turi įvertinti šio teiginio pagrįstumą, atlikdama šio sprendimo 97 punkte nurodytą dviejų etapų nagrinėjimą.
- 102 Pirmajame šio nagrinėjimo etape atitinkamą Europos arešto orderį vykdanči teisminė institucija turi nustatyti, ar yra objektyvių, patikimų, tikslių ir tinkamai atnaujintų duomenų, įrodančių, kad išduodančiojoje valstybėje narėje egzistuoja reali Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje užtikrinamos pagrindinės teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pažeidimo rizika, visų pirma dėl to, kad dėl sisteminių ar bendrų trūkumų arba dėl trūkumų, susijusių su objektyviai identifikuojama asmenų grupe, prie kurios priskiriamas atitinkamas asmuo, šioje valstybėje narėje neužtikrinamas pagal įstatymą įsteigto teismo reikalavimas (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 89 punktą ir 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 67 punktą).
- 103 Jei teigiama, kad egzistuoja rizika, kad asmenį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, siekdama nustatyti, ar tokių trūkumų iš tiesų yra, vykdančioji teisminė institucija turi bendrai įvertinti išduodančiosios valstybės narės teismų sistemos veikimą, atsižvelgdama į pagal įstatymą įsteigto teismo reikalavimą (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 77 punktą). Ši teisminė institucija turės konstatuoti, kad tokie trūkumai iš tiesų egzistuoja, jeigu atlikus tokį išsamų vertinimą matyti, jog iš kaltinamųjų šioje valstybėje narėje apskritai atimta galimybė pasinaudoti veiksminga teisių gynimo priemone, leidžiančia tikrinti jų bylą nagrinėjančio baudžiamųjų bylų teismo jurisdikciją, kreipiantis į šį teismą, kad jis išnagrinėtų savo jurisdikciją, arba pateikiant skundą kitam teismui.
- 104 Kadangi argumentai dėl išduodančiosios valstybės narės teismo jurisdikcijos priimti nuosprendį dėl asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, nebuvimo nėra tapatūs išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikcijos arba tokio arešto orderio išdavimo sąlygų ginčijimui, aplinkybė, kad ši jurisdikcija arba šios sąlygos gali būti ginčijamos arba nagrinėjamoje byloje iš tikrųjų buvo ginčytos šios valstybės narės teismuose, savaime negali būti laikoma lemiamą sprendžiant dėl šio Europos arešto orderio vykdymo.
- 105 Vis dėlto su Europos arešto orderiu susijusių procedūrų eiga išduodančiosios valstybės narės teismuose suteikia informacijos apie šių teismų praktiką ir tai, kaip jie aiškina atitinkamas nacionalinės teisės normas, todėl bendrai vertindama numatomą baudžiamojo proceso eigą po to, kai asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, bus perduotas, vykdančioji teisminė institucija turi į tai atsižvelgti (pagal analogiją žr. 2019 m. spalio 15 d. Sprendimo *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 80 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), ypač esant tokiai

situacijai, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kai pagal šios valstybės narės teisę tas pats teismas iš esmės atlieka ir išduodančiosios teisminės institucijos, ir nuosprendį priimančio teismo funkcijas.

- 106 Antrajame etape vykdančioji teisminė institucija turi konkrečiai ir tiksliai patikrinti, kiek šie po šio sprendimo 97 punkte nurodyto nagrinėjimo pirmojo etapo konstatuoti trūkumai gali turėti įtakos procedūroms, kurios bus taikomos asmeniui, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, ir ar, atsižvelgiant į asmeninę šio asmens padėtį, nusikalstamos veikos, dėl kurios jis yra persekiojamas, pobūdį ir faktines aplinkybes, kuriomis šis Europos arešto orderis išduotas, yra svarių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad yra reali rizika, kad bus pažeista Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje garantuojama šio asmens pagrindinė teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, jeigu jis bus perduotas šiai valstybei narei (šiuo klausimu žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiosios teisminės institucijos nepriklausomumas)*, C-354/20 PPU ir C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, 55 punktą ir 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 53 punktą).
- 107 Jeigu, kaip teigia atitinkamas asmuo, ši rizika kyla dėl to, kad perdavimo atveju jis gali būti teisiamas jurisdikcijos tam neturinčio teismo, tokios rizikos buvimas gali būti konstatuotas tik tuo atveju, jeigu, atsižvelgiant į išduodančioje valstybėje narėje taikytinas jurisdikcijos ir teismo proceso taisykles, akivaizdu, kad teismas, į kurį kreiptasi, neturi jurisdikcijos nagrinėti šio asmens šioje valstybėje narėje nagrinėjamos bylos.
- 108 Nors tokios jurisdikcijos nebuvimas keltų pagrįstų abejonių pirmiausia dėl atitinkamo teismo nešališkumo ir kliudytų perduoti minėtą asmenį, tikslios šių taisyklių apimties skirtumai, kiek tai susiję su išduodančiosios valstybės narės ir vykdančiosios valstybės narės teisminėmis institucijomis, negali tinkamai pagrįsti tokios išvados.
- 109 Galiausiai, kadangi iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) kyla klausimas dėl vykdančiosios teisminės institucijos galimybės atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį dėl rizikos, kad bus pažeista Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, nekonstatavus, kad išduodančiojoje valstybėje narėje yra sisteminių ar bendrų trūkumų, primintina, kad šio sprendimo 97 punkte nurodyto nagrinėjimo du etapai apima informacijos, gautos remiantis skirtingais kriterijais, analizę, todėl jų negalima painioti (šiuo klausimu žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiosios teisminės institucijos nepriklausomumas)*, C-354/20 PPU ir C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, 56 punktą).
- 110 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad tai, jog vykdančioji teisminė institucija konstatavo, kad yra duomenų, patvirtinančių išduodančiosios valstybės narės teismų sistemos veikimo sisteminius ar bendrus trūkumus, negali pateisinti fakto, kad ši teisminė institucija atsisako vykdyti Europos arešto orderį, neatlikusi šio sprendimo 97 punkte nurodyto nagrinėjimo antrojo etapo (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 81 punktą).
- 111 Be to, kai asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, teigia, kad yra rizika, jog bus pažeista Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, nes jį teis išduodančiosios valstybės narės teismas, neturintis tam jurisdikcijos, tačiau vykdančioji teisminė institucija mano, kad jos turima informacija nėra objektyvūs, patikimi, tikslūs ir tinkamai atnaujinti duomenys, įrodantys, kad yra

šios valstybės narės teismų sistemos veikimo sisteminių ar bendrų trūkumų arba trūkumų, turinčių įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas šis asmuo, teisminei gynybai, ši institucija negali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio, remdamasi šio asmens nurodytu pagrindu.

- 112 Svarbu pabrėžti, kad tais atvejais, kai išduodančiosios valstybės narės teisės sistemoje numatytos teisių gynimo priemonės, suteikiančios galimybę tikrinti teismo, turinčio priimti nuosprendį dėl vykdančios Europos arešto orderio perduoto asmens, jurisdikciją kreipiantis į šį teismą, kad jis išnagrinėtų savo jurisdikciją, arba pateikiant skundą kitam teismui, rizikos, kad šį asmenį teis jurisdikcijos tam neturintis šios valstybės narės teismas, iš esmės galima išvengti, jei tas asmuo pasinaudoja tokiomis teisių gynimo priemonėmis.
- 113 Be to, atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnio antros pastraipos, kuria remiasi asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis ir kurio padėtis yra tokia, kaip nurodyta ketvirtojo klausimo c punkte, pažeidimo pobūdį, konstatuotina, kad naudojimasis tokiomis teisių gynimo priemonėmis, jeigu jos yra veiksmingos, turi suteikti galimybę išvengti paties šio pažeidimo arba bet kuriuo atveju dėl šio pažeidimo atsiradusios nepataisomos žalos.
- 114 Nesant objektyvių, patikimų, tikslų ir tinkamai atnaujintų duomenų, įrodančių išduodančiosios valstybės narės teismų sistemos veikimo sisteminius ar bendrus trūkumus arba trūkumus, turinčius įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas šis asmuo, teisminei gynybai, nėra pagrįstos priežasties vykdančiajai teisminei institucijai daryti prielaidą, kad šio sprendimo 112 punkte nurodytos teisių gynimo priemonės neegzistuoja ar kad jos yra neveiksmingos, nes, priešingai, kaip savo išvados 116 punkte nurodė generalinis advokatas, pagal abipusio pasitikėjimo principą ši teisminė institucija privalo grįsti savo analizę tokių teisių gynimo priemonių egzistavimu ir jų veiksmingumu.
- 115 Taip pat pasakytina, kad pasitikėjimas, kuris turi būti reiškiamas išduodančiosios valstybės narės teismams, yra šio sprendimo 54 punkte priminto principo, pagal kurį asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, pagrindinių teisių paisymą pirmiausia turi užtikrinti ši valstybė narė, išraiška.
- 116 Nesant tokio pasitikėjimo, jei vykdančiajai teisminei institucijai būtų pateikti tokie argumentai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, ji turėtų tikrinti, kaip išduodančiosios valstybės narės teismai konkrečiu atveju taiko savo taisykles dėl jurisdikcijos ir teismo proceso, o tai, kaip nurodyta šio sprendimo 88 punkte, prieštarautų abipusio pripažinimo principui, kuriuo grindžiamas Pagrindų sprendimas 2002/584. Iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, kad šis pagrindų sprendimas, siejamas su Chartijos nuostatomis, negali būti aiškinamas taip, kad būtų paneigtas valstybių narių teismų bendradarbiavimo sistemos veiksmingumas (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 47 punktą).
- 117 Pirma nurodytas aiškinimas leidžia užtikrinti, kad situacijos, kai vykdančioji teisminė institucija nagrinėja, ar išduodančiosios valstybės narės teismai paiso Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje numatytos teisės, būtų galimos tik išimtinėmis aplinkybėmis (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (*Sąjungos prisijungimas prie EŽTK*), EU:C:2014:2454, 191 punktą).

- 118 Toks aiškinimas taip pat užtikrina, kad būtų atsižvelgta ne tik į garantijas, kurias asmeniui, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, suteikia Chartijos 47 straipsnis, bet ir į kitus interesus, pavyzdžiui, prireikus į būtinybę gerbti atitinkamų nusikalstamų veikų aukų pagrindines teises (pagal analogiją žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 60–63 punktus).
- 119 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į ketvirtojo klausimo c punktą ir į penktąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalis, siejama su Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, turi būti aiškinama taip, kad vykdančioji teisminė institucija, turinti priimti sprendimą dėl asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo, negali atsisakyti jį vykdyti, motyvuodama tuo, kad yra rizika, jog perdavus šį asmenį išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, išskyrus atvejus, kai:
- pirma, ši teisminė institucija turi objektyvių, patikimų, tikslių ir tinkamai atnaujintų duomenų, patvirtinančių išduodančiosios valstybės narės teismų sistemos veikimo sisteminius ar bendrus trūkumus arba trūkumus, turinčius įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas šis asmuo, teisminei gynybai, atsižvelgiant į pagal įstatymą įsteigto teismo reikalavimą, dėl kurių iš atitinkamų asmenų šioje valstybėje narėje apskritai atimta galimybė pasinaudoti veiksminga teisių gynimo priemone, leidžiančia tikrinti jų bylą nagrinėjančio baudžiamųjų bylų teismo jurisdikciją, ir
 - antra, ši teisminė institucija konstatuoja, kad konkrečiomis nagrinėjamos bylos aplinkybėmis yra svarių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad, atsižvelgiant į asmens, dėl kurio išduotas šis Europos arešto orderis, pateiktą informaciją apie asmeninę padėtį, nusikalstamos veikos, už kurią jis persekiojamas, pobūdį, Europos arešto orderio išdavimo faktines aplinkybes ir bet kokias kitas reikšmingas aplinkybes, teismas, kuris tikriausiai nagrinės šio asmens bylą išduodančiojoje valstybėje narėje, akivaizdžiai neturi tam jurisdikcijos.
- 120 Aplinkybė, kad atitinkamas asmuo išduodančiosios valstybės narės teismuose galėjo remtis savo pagrindinėmis teisėmis ginčydamas išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikciją ir dėl jo išduotą Europos arešto orderį, šiuo aspektu neturi lemiamos reikšmės.

Dėl ketvirtojo klausimo a ir b punktų

- 121 Ketvirtojo klausimo a ir b punktais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalis, siejama su Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, turi būti aiškinama taip, kad tuo atveju, kai asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, teigia, kad yra rizika, kad perdavus jį išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, GTDA ataskaita savaime galima pagrįsti vykdančiosios teisminės institucijos atsisakymą vykdyti šį Europos arešto orderį, arba, jei taip nėra, ar ši teisminė institucija gali atsižvelgti į tokią ataskaitą, siekdama nuspręsti, ar reikia atsisakyti vykdyti šį Europos arešto orderį remiantis šio asmens nurodytu pagrindu.
- 122 Iš atsakymo į ketvirtojo klausimo c punktą matyti, kad atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį motyvuojant tuo, kad yra rizika, jog perdavus asmenį, dėl kurio išduotas šis orderis, išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, galima tik tuomet, jeigu vykdančioji teisminė institucija padaro išvadą, kad, pirma, yra reali rizika, jog šioje valstybėje narėje bus pažeista Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje garantuojama teisė į teisingą bylos nagrinėjimą dėl tos valstybės narės teismų sistemos veikimo sisteminių ar bendrų trūkumų arba

dėl trūkumų, turinčių įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas šis asmuo, teisminei gynybai, ir, antra, kad teismas, kuris tikriausiai nagrinės šio asmens bylą toje valstybėje narėje, akivaizdžiai neturi tam jurisdikcijos.

- 123 Kadangi tokia išvada turi būti grindžiama objektyviais, patikimais, tiksliais ir tinkamai atnaujintais duomenimis apie išduodančiosios valstybės narės teismų sistemos veikimą ir konkrečia ir tikslia prašomo perduoti asmens individualios situacijos analize, GTDA ataskaitos, kuri, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo pateikta informacija, tiesiogiai nesusijusi su šia situacija, negali pakakti pateisinti atsisakymui vykdyti dėl šio asmens išduotą Europos arešto orderį.
- 124 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad objektyvūs, patikimi, tikslūs ir tinkamai atnaujinti duomenys, kuriais vykdančioji teisminė institucija turi vadovautis atlikdama šio sprendimo 97 punkte nurodyto nagrinėjimo pirmąjį etapą, gali būti gauti, be kita ko, iš tarptautinių teismų, pavyzdžiui, Europos Žmogaus Teisių Teismo, sprendimų, išduodančiosios valstybės narės teismų sprendimų, ataskaitų, sprendimų ir kitų dokumentų, parengtų Europos Tarybos ar Jungtinių Tautų sistemai priklausančių institucijų (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 89 punktą).
- 125 Taigi, kadangi GTDA įgaliojimai grindžiami Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos rezoliucijomis 15/18, 20/16 ir 33/30, o ši taryba buvo įkurta 2006 m. kovo 15 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucija 60/251, GTDA parengta ataskaita gali būti vienas iš duomenų, į kuriuos galima atsižvelgti šio nagrinėjimo pirmajame etape, šaltinių, tačiau vykdančiajai teisminei institucijai nėra privalomos šioje ataskaitoje pateiktos išvados.
- 126 Vadinas, į ketvirtojo klausimo a ir b punktus reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalis, siejama su Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, turi būti aiškinama taip, kad tuo atveju, kai asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, teigia, kad yra rizika, kad perdavus jį išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, GTDA ataskaita, tiesiogiai nesusijusia su šio asmens situacija, savaime negalima pagrįsti vykdančiosios teisminės institucijos atsisakymo vykdyti šį Europos arešto orderį, tačiau ši teisminė institucija gali atsižvelgti į tokią ataskaitą, be kitų duomenų, siekdama įvertinti, ar šioje valstybėje narėje yra teismų sistemos veikimo sisteminių ar bendrų trūkumų arba trūkumų, turinčių įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas šis asmuo, teisminei gynybai.

Dėl šeštojo klausimo

- 127 Pirmiausia pažymėtina, kad šeštasis klausimas susijęs su galimybe atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, motyvuojant tuo, kad išduodančioji teisminė institucija neturi jurisdikcijos išduoti šio Europos arešto orderio arba kad yra rizika, jog perdavus asmenį, dėl kurio išduotas šis orderis, išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas.
- 128 Kadangi iš atsakymo į trečiąjį klausimą matyti, kad pirmuoju iš šių dviejų pagrindų bet kuriuo atveju negalima pateisinti atsisakymo vykdyti Europos arešto orderį, šeštąjį klausimą reikia nagrinėti tik tiek, kiek jis susijęs su antruoju iš šių pagrindų.
- 129 Taigi konstatuotina, kad šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją vykdančiajai teisminei institucijai draudžiama atsisakyti vykdyti Europos arešto

orderį, motyvuojant tuo, kad yra rizika, jog perdavus asmenį, dėl kurio išduotas šis orderis, išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, prieš tai nepaprašius išduodančiosios teisminės institucijos pateikti papildomos informacijos.

- 130 Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad, jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją.
- 131 Be to, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog, siekiant, be kita ko, užtikrinti, kad Europos arešto orderio veikimas nebūtų paralyžiuotas, vykdamas vykdančiųjų ir išduodančiųjų teisminių institucijų dialogą turi būti garantuota ESS 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje įtvirtinta lojalus bendradarbiavimo pareiga. Iš lojalus bendradarbiavimo principo visų pirma išplaukia, kad valstybės narės turi gerbti ir padėti viena kitai vykdyti savo pareigas pagal Sutartis (2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 48 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 132 Galiausiai atsižvelgiant į tai pažymėtina, kad išduodančiosios ir vykdančiosios teisminės institucijos, siekdamos užtikrinti veiksmingą bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, turi visapusiškai naudotis priemonėmis, numatytomis visų pirma Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnio 1 dalyje ir 15 straipsnyje, kad būtų skatinamas tarpusavio pasitikėjimas, kuriuo grindžiamas šis bendradarbiavimas (2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 49 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 133 Šiomis aplinkybėmis primintina, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 107 punkto, vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, motyvuodama tuo, kad yra rizika, jog perdavus asmenį, dėl kurio išduotas šis orderis, išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, tik su sąlyga, kad ši vykdančioji teisminė institucija, be kita ko, nustatė, jog, atsižvelgiant į toje valstybėje narėje taikomas jurisdikciją ir teismo procesą reglamentuojančias normas, teismas, kuris tikriausiai nagrinės šio asmens bylą toje valstybėje narėje, akivaizdžiai neturi jurisdikcijos.
- 134 Kadangi tokia išvada neišvengiamai grindžiama išduodančiosios valstybės narės teisės analize, vykdančioji teisminė institucija negali prieiti prie šios išvados, prieš tai nepaprašius išduodančiosios teisminės institucijos pateikti informacijos apie šias normas, priešingu atveju ji pažeistų lojalus bendradarbiavimo principą.
- 135 Vis dėlto reikia pabrėžti, kad iš atsakymo į ketvirtojo klausimo c punktą matyti, jog toks prašymas nepagrįstas, jei vykdančioji teisminė institucija mano neturinti objektyvios, patikimos, tikslios ir tinkamai atnaujintos informacijos, leidžiančios nustatyti sisteminius ar bendrus šios valstybės narės teismų sistemos veikimo trūkumus arba trūkumus, turinčius įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas atitinkamas asmuo, teisminei gynybai. Tokiu atveju ši teisminė institucija negali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio, remdamasi tuo, kad teismas, kuris tikriausiai nagrinės šio asmens bylą, akivaizdžiai neturi jurisdikcijos.

136 Taigi į šeštąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją vykdančiajai teisminei institucijai draudžiama atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, motyvuojant tuo, kad yra rizika, jog perdavus asmenį, dėl kurio išduotas šis orderis, išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, prieš tai nepaprašius išduodančiosios teisminės institucijos pateikti papildomos informacijos.

Dėl septintojo klausimo

137 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, kad prašo Teisingumo Teismo atsakyti į septintąjį klausimą, jeigu iš atsakymų į pirmąjį–šeštąjį klausimus paaiškėtų, kad pagrindinės bylos aplinkybėmis pagal Pagrindų sprendimą 2002/584 draudžiama atsisakyti perduoti asmenį remiantis šiuose klausimuose nurodytais pagrindais.

138 Kadangi pagal SESV 267 straipsnį Teisingumo Teismas neturi įgaliojimų taikyti Sąjungos teisės nuostatas konkrečiam atvejui (šiuo klausimu žr. 2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Bouygues travaux publics ir kt.*, C-17/19, EU:C:2020:379, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), į septintąjį klausimą reikia atsakyti neatsižvelgiant į tai, kaip kompetentingi teismai vertina galimybę vykdyti Europos arešto orderius, išduotus pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo.

139 Šiuo septintuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimas 2002/584 turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama paeiliui išduoti kelis Europos arešto orderius dėl prašomo perduoti asmens, kad valstybė narė jį perduotų po to, kai atsisakė vykdyti pirmąjį dėl šio asmens išduotą Europos arešto orderį.

140 Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, kad jokiaje Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatoje neatmetama galimybė paeiliui išduoti kelis Europos arešto orderius dėl asmens, įskaitant atvejus, kai atsisakyta vykdyti pirmąjį dėl to asmens išduotą Europos arešto orderį.

141 Be to, toks išdavimas gali pasirodyti būtinas, ypač po to, kai pašalintos aplinkybės, kliudžiusios vykdyti ankstesnį Europos arešto orderį, arba kai sprendimas atsisakyti vykdyti šį Europos arešto orderį neatitiko Sąjungos teisės, siekiant užbaigti prašomo perduoti asmens perdavimo procedūrą ir, kaip savo išvados 137 punkte pažymėjo generalinis advokatas, norint įgyvendinti šiuo pagrindų sprendimu siekiamą kovos su nebaudžiamumu tikslą.

142 Vis dėlto, viena vertus, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad Europos arešto orderio, kurį vykdančią būtų pažeistas Chartijos 47 straipsnis, todėl Teisingumo Teismo suformuotoje jurisprudencijoje nustatytomis sąlygomis vykdančioji teisminė institucija turi atsisakyti jį vykdyti, išdavimas yra nesuderinamas su tarpusavio pasitikėjimo ir lojalaus bendradarbiavimo principais (pagal analogiją žr. 2021 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Gavanozov II*, C-852/19, EU:C:2021:902, 60 punktą).

143 Taigi, jei aplinkybės nepasikeitė, išduodančioji teisminė institucija negali išduoti naujo Europos arešto orderio dėl asmens po to, kai vykdančioji teisminė institucija atsisakė vykdyti ankstesnį dėl šio asmens išduotą Europos arešto orderį, laikydamosi Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalyje, siejamoje su Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, įtvirtintų jai skirtų įpareigojimų.

144 Kita vertus, kadangi, kaip nurodyta šio sprendimo 54 punkte, Europos arešto orderio išdavimas gali lemti asmens, dėl kurio jis išduotas, suėmimą, taigi būtų apribota jo asmeninė laisvė, teisminė institucija, ketinanti išduoti Europos arešto orderį, turi išnagrinėti, ar, atsižvelgiant į konkretaus

atvejo ypatumus, toks išdavimas yra proporcingas (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *PF (Lietuvos generalinis prokuroras)*, C-509/18, EU:C:2019:457, 49 punktą ir 2021 m. sausio 13 d. Sprendimo *MM*, C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, 64 punktą).

- 145 Atlikdama tokį nagrinėjimą ši teisminė institucija, be kita ko, turi atsižvelgti į nusikalstamos veikos, už kurią persekiojamas prašomas perduoti asmuo, pobūdį ir sunkumą, anksčiau dėl šio asmens išduoto vieno ar kelių Europos arešto orderių poveikį jam ir į galimybes vykdyti galimą naują Europos arešto orderį.
- 146 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į septintąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimas 2002/584 turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama paeiliui išduoti kelių Europos arešto orderių dėl prašomo perduoti asmens, kad valstybė narė jį perduotų po to, kai atsisakė vykdyti pirmąjį dėl šio asmens išduotą Europos arešto orderį, jeigu vykdančią naują Europos arešto orderį nebus pažeista šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 3 dalis ir šio Europos arešto orderio išdavimas yra proporcingas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 147 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR,**

turi būti aiškinamas taip:

vykdančioji teisminė institucija neturi teisės atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio, remdamasi nevykdymo pagrindu, kuris nenurodytas iš dalies pakeistame Pagrindų sprendime 2002/584, o kyla tik iš vykdančiosios valstybės narės teisės. Vis dėlto ši teisminė institucija gali taikyti nacionalinę nuostatą, kurioje numatyta, kad atsisakoma vykdyti Europos arešto orderį, jeigu dėl tokio vykdymo būtų pažeista Sąjungos teisėje įtvirtinta pagrindinė teisė, su sąlyga, kad šios nacionalinės nuostatos taikymo sritis neviršija iš dalies pakeisto Pagrindų sprendimo 2002/584, 1 straipsnio 3 dalies, kaip ją yra išaiškinęs Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, taikymo sritis.

- 2. Pagrindų sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 1 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 6 straipsnio 1 dalis**

turi būti aiškinamos taip:

vykdančioji teisminė institucija negali tikrinti, ar Europos arešto orderį išdavė jurisdikciją šiuo klausimu turinti teisminė institucija, ir atsisakyti vykdyti šio Europos arešto orderio, kai mano, kad taip nėra.

3. Pagrindų sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 1 straipsnio 3 dalis, siejama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio antra pastraipa,

turi būti aiškinama taip:

vykdančioji teisminė institucija, turinti priimti sprendimą dėl asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo, negali atsisakyti jį vykdyti, motyvuodama tuo, kad yra rizika, jog perdavus šį asmenį išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, išskyrus atvejus, kai:

- pirma, ši teisminė institucija turi objektyvių, patikimų, tikslių ir tinkamai atnaujintų duomenų, patvirtinančių išduodančiosios valstybės narės teismų sistemos veikimo sisteminius ar bendrus trūkumus arba trūkumus, turinčius įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas šis asmuo, teisminei gynybai, atsižvelgiant į pagal įstatymą įsteigto teismo reikalavimą, dėl kurių iš atitinkamų asmenų šioje valstybėje narėje apskritai atimta galimybė pasinaudoti veiksminga teisių gynimo priemone, leidžiančia tikrinti jų bylą nagrinėjančio baudžiamųjų bylų teismo jurisdikciją, ir
- antra, ši teisminė institucija konstatuoja, kad konkrečiomis nagrinėjamos bylos aplinkybėmis yra svarių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad, atsižvelgiant į asmens, dėl kurio išduotas šis Europos arešto orderis, pateiktą informaciją apie asmeninę padėtį, nusikalstamos veikos, už kurią jis persekiojamas, pobūdį, Europos arešto orderio išdavimo faktines aplinkybes ir bet kokias kitas reikšmingas aplinkybes, teismas, kuris tikriausiai nagrinės šio asmens bylą išduodančiojoje valstybėje narėje, akivaizdžiai neturi tam jurisdikcijos.

Aplinkybė, kad atitinkamas asmuo išduodančiosios valstybės narės teismuose galėjo remtis savo pagrindinėmis teisėmis ginčydamas išduodančiosios teisminės institucijos jurisdikciją ir dėl jo išduotą Europos arešto orderį, šiuo aspektu neturi lemiamos reikšmės.

4. Pagrindų sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 1 straipsnio 3 dalis, siejama su Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio antra pastraipa,

turi būti aiškinama taip:

tuo atveju, kai asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, teigia, kad yra rizika, kad perdavus jį išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, Darbo grupės savavališko sulaikymo klausimais ataskaita, tiesiogiai nesusijusia su šio asmens situacija, savaimė negalima pagrįsti vykdančiosios teisminės institucijos atsisakymo vykdyti šį Europos arešto orderį, tačiau ši teisminė institucija gali atsižvelgti į tokią ataskaitą, be kitų duomenų, siekdama įvertinti, ar šioje valstybėje narėje yra teismų sistemos veikimo sisteminių ar bendrų trūkumų arba trūkumų, turinčių įtakos objektyviai identifikuojamos asmenų grupės, prie kurios priskiriamas šis asmuo, teisminei gynybai.

5. Pagrindų sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 15 straipsnio 2 dalis

turi būti aiškinama taip:

pagal ją vykdančiajai teisminei institucijai draudžiama atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, motyvuojant tuo, kad yra rizika, jog perdavus asmenį, dėl kurio išduotas šis orderis, išduodančiajai valstybei narei jį teis jurisdikcijos tam neturintis teismas, prieš tai nepaprašius išduodančiosios teisminės institucijos pateikti papildomos informacijos.

6. Pagrindų sprendimas 2002/584, iš dalies pakeistas Pamatiniu sprendimu 2009/299,

turi būti aiškinamas taip:

pagal jį nedraudžiama paeiliui išduoti kelių Europos arešto orderių dėl prašomo perduoti asmens, kad valstybė narė jį perduotų po to, kai atsisakė vykdyti pirmąjį dėl šio asmens išduotą Europos arešto orderį, jeigu vykdant naują Europos arešto orderį nebus pažeista iš dalies pakeisto Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalis ir šio Europos arešto orderio išdavimas yra proporcingas.

Parašai.